

Asia: VN/11255/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 § Määritelmät

-

6 § Valviran tehtävät

-

22 § Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

-

25 a § Savuttomia nikotiinituotteita koskevat vaatimukset

-

29 a § Ilmoitukset savuttomista nikotiinituotteista

-

29 b § Myyntimäärät savuttomista nikotiinituotteista

-

30 § Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

-

31 § Vähittäismyyntipakkauksia koskeva yleissäännös

-

39 a § Savuttoman nikotiinituotteen vähittäismyyntipakkauksen merkinnät

-

39 b § Savuttoman nikotiinituotteen vähittäismyyntipakkauksen muu ulkoasu

-

39 c § Savuttoman nikotiinituotteen ulkoasu

-

40 § Varoitusmerkintöjä koskeva poikkeus ulkomaanliikenteessä

-

44 § Vähittäismyynnin luvanvaraisuus

-

48 § Ilmoitus nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynnistä

-

50 § Tukku myynnin ilmoituksenvaraisuus

-

52 a § Tupakkatuotteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden maustamiseen tarkoitettujen tuotteiden myyntikielto

-

53 § Kielto myydä alaikäiselle

-

58 § Etämyynnin kieltö

Yrityksemme kanta on ehdottomasti, että nikotiinipussit tulevat verotuksen ja sääntelyn piiriin, ja samalla nikotiinipussien mahdollinen käyttö alaikäisten keskuudessa ehkäistään mahdollisimman tehokkaasti. Kieltämällä nikotiinipussien etämyynnin, hallitus syrjii etämyynnin parissa toimivia yrityksiä - täysin turhaan. Valtio saa etämyynnistä samat veroeurot, kuin kivijalkaliikkeissä tapahtuvasta myynnistäkin.

Vahva tunnistauminen ja ikärajavalvonta on täysin normaali, maailmanlaajuinen käytäntö verkkokaupoissa, ja sillä varmistetaan 100 prosenttisesti ostajan täysi-ikäisyys. Vahva ikätunnistauminen on jopa tehokkaampi tapa ostajan iän varmistamiseksi, kuin kivijalkaliikkeiden perinteinen ikätarkastus.

Etämyynnin kieltö tarkoittaisi sitä, että etämyynnin parissa toimivat yritykset asetettaisiin EU-lainsäädännön vastaisesti eriarvoiseen asemaan kivijalkamyymälöiden kanssa. Näin ei mielestämme voi olla.

Etämyynnin kieltäminen sotii myös Suomen alueellisen yhdenvertaisuuden periaatteita vastaan. Suuressa osassa, itseasiassa suurimmassa osassa Suomea, kuluttajilla ei ole samanlaista mahdollisuutta asioida kivijalkaliikkeissä, kuin asutuskeskuksissa ja kaupungeissa asuvilla. Etämyynnin salliminen turvaa kaikkien yhdenvertaisen aseman ja tukee myös syrjäseutujen olemassa olevaa palvelutarjontaa, kuten esimerkiksi postipalveluita Suomen syrjäisimmilläänkin alueilla.

Nikotiinipussien maahantuonnin ja etämyynnin katsotaan pudottaneen salakuljetetun nuuskan määrää räjähdysmäisesti. Tulli kertoi tiedotteessaan 3.10.2023 nuuskatakavarikointien vähentyneen merkittävästi kuluneen vuoden aikana. Tullin valvontajohtaja Hannu Sinkkonen kertoi tiedotteessa, että ajallisesti voi sanoa, että nuuskatakavarikoiden vähentyminen on tapahtunut samanaikaisesti nikotiinipussien myynnin vapautumisen kanssa. Nikotiinipussien etämyynnin kieltäminen voisi johtaa nuuskan salakuljetuksen ja rikollisen pimeän kaupan uuteen kasvuun.

Yrityksemme vastustaa etämyynnin kieltä nikotiinipussien osalta ja esittää, että Suomessa otetaan käyttöön Norjassa ja Ruotsissa erittäin tehokkaasti toimiva etämyyntimalli. Tämä on ainoa tapa varmistaa uudistuksen perustuslainmukaisuus siinä, että aikuiset tupakkatuotteista eroon haluavat kuluttajat joka puolella Suomea, saavat tasavertaisen mahdollisuuden hankkia tuotteita myös etämyynnin avulla, eikä ainoastaan kivijalkaliikkeistä.

Lisättäköön vielä, että rajat ylittävän etämyynnin kieltä merkitsisi myös sitä, että ulkomaille sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat asetettaisiin eriarvoiseen asemaan Suomen markkinoilla ja suomalaiset elinkeinonharjoittajat olisivat huonommassa asemassa siinä, että he eivät voisi myydä tuotteitaan ulkomaisille kuluttajille.

59 § Tullihuutokaupalla myynnin kieltä

-

60 § Tukku myynnin rajoitukset

-

62 § Alaikäisiä koskeva maahantuontikieltä

-

63 § Eräiden savuttomien tupakkatuotteiden maahantuontikieltä

-

65 § Kielto tuoda maahan etäviestimen välityksellä hankittuja tuotteita

-

66 § Matkustajatuonnin aikarajat

-

67 § Matkustajatuonnin määrälliset rajat

-

74 § Yleiset tupakointikiellot

-

80 § Tupakointikieltoa koskevat opasteet

-

81 § Tupakointikieltojen toimeenpano

-

90 § Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

-

91 § Tupakkalain valvontamaksut

-

94 § Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

-

97 § Vähittäismyyntiluvan peruuttaminen

-

100 § Myyntikielto

-

109 § Tupakan myyntirikos

-

113 § Tupakointirikkomus

-

117 § Myyntipäällykset

-

118 § Hallussapitokielto

-

119 § Hävittäminen

-

Voimaantulo

-

Muuta kommentoitavaa?

Nikotiinipussien siirtäminen tupakkalain piiriin on Suomen hallitukselta looginen ja järkevä toimenpide. Suomalaisena alan toimijana kannatamme hallituksen esitystä siinä, että nikotiinipussit laillistetaan Suomessa. Näin turvataan nikotiinipussien myynnistä saatavat verotulot valtiolle.

Hallitusohjelman tavoitteena on kerätä säädelystä nikotiinipussikaupasta 50 miljoonan euron verotulot vuonna 2024. Aikaisemmin toteutettu makuaineiden kieltäminen tupakkatuotteissa pyrki estämään tupakan maun muuttamista miellyttävämmäksi. Nikotiinipussien osalta makuaineiden kieltäminen tarkoittaisi sitä, etteivät suomalaiset nikotiinipussit saisi maistua miltään. Tämä päätös eroaisi täysin naapurimaidemme Ruotsin ja Viron tekemistä linjauksista, ja olisi omiaan lisäämään ulkomaalaisten makuaineita sisältävien tuotteiden ja etenkin tupakkaa sisältävän nuuskan laitonta maahantuontia.

Makuaineiden sääntelyssä on ymmärrettävää, että selkeästi lapsiin ja nuoriin vetoavat maut kielletään. Makuvaihtoehdoista minttu kattaa yli kolme neljännessä nikotiinipussien markkinasta, eikä minttu vastaavasti ole suosittu maku esimerkiksi lapsille suunnatuissa makeisissa, mehuissa tai limonadeissa.

Haluaisimme kuitenkin kiinnittää erityisesti huomiota nikotiinipussien etämyyntiin liittyvään esityksen kohtaan.

Ala-Lahti Jesse
High Voltage Group Oy